

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 61/22
Luksemburg, 7 kwietnia 2022 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-460/20
Google (Usunięcie linków prowadzących do podobno nieprawdziwych treści)

Zdaniem rzecznika generalnego Giovanniego Pitruzzelli wnioski o usunięcie linków z listy wyników wyszukiwania oparte na domniemanej nieprawdziwości informacji zobowiązuje operatora wyszukiwarki do dokonania weryfikacji, która leży w zakresie jego konkretnych możliwości

Ponadto w ramach wniosku o usunięcie miniatur z wyników wyszukiwania grafiki należy wziąć pod uwagę jedynie wartość informacyjną obrazów jako takich

TU i RE wnieśli powództwo przeciwko Google LLC mające na celu, po pierwsze, usunięcie z listy wyników wyszukiwania dokonywanego za pomocą wyszukiwarki prowadzonej przez Google LLC określonych linków, które prowadzą do artykułów opublikowanych w Internecie przez osobę trzecią, identyfikujących TU i RE, a po drugie, zaprzestanie wyświetlania zdjęć, którymi jest ilustrowany jeden z tych artykułów, w postaci tak zwanych miniatur. TU zajmuje odpowiedzialne stanowiska w różnych spółkach oferujących usługi finansowe lub posiada w nich udziały lub akcje. RE była partnerką TU oraz pełniła funkcję prokurenta jednej z tych spółek do maja 2015 r. Na stronie internetowej *g-net* zostały opublikowane trzy artykuły, w których wyrażono krytyczne opinie i wątpliwości odnośnie do poważnego charakteru modelu inwestycyjnego niektórych z tych spółek. Jeden z tych artykułów zilustrowano czterema zdjęciami, na których TU i RE zostali przedstawieni za kierownicą luksusowych samochodów, w helikopterze i przed samolotem czarterowym, co sugerowało, że powodowie wiodą luksusowe życie na koszt osób trzecich. TU i RE zażądali, by spółka Google LLC usunęła z listy wyników wyszukiwania wspomniane artykuły, które ich zdaniem zawierają szereg błędnych twierdzeń i zniesławiających opinii opartych na nieprawdziwych okolicznościach faktycznych, oraz by usunęła miniatury z listy wyników wyszukiwania.

Niemiecki federalny trybunał sprawiedliwości zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z dwoma pytaniami. Pierwsze z nich dotyczy **szczególnego charakteru funkcji pełnionej przez wyszukiwarki i napięcia, jakie ona powoduje między prawami podstawowymi ustanowionymi w art. 7, 8 i 11 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej¹**, w sytuacji, która nie była jeszcze rozpatrywana przez Trybunał, a mianowicie w sytuacji, gdy osoba, której dane dotyczą, kwestionuje prawdziwość przetwarzanych danych i żąda z tego powodu usunięcia z listy wyników wyszukiwania linków prowadzących do treści opublikowanych przez osoby trzecie, w których dane te się pojawiają. Pytanie drugie dotyczy konieczności uwzględnienia – przy rozpatrywaniu wniosku o usunięcie miniatur z wyników wyszukiwania grafiki – treści strony internetowej, na której jest zamieszczony sporny obraz.

W przedłożonej dzisiaj opinii **rzecznik generalny Giovanni Pitruzzella przeanalizował najpierw orzecznictwo Trybunału² dotyczące obowiązków, które spoczywają na operatorze wyszukiwarki**, i przedstawił **cztery zasadnicze wnioski** w tej dziedzinie.

Pierwszy z nich dotyczy kwalifikacji działalności wyszukiwarek jako „przetwarzania danych osobowych” i uznania operatora wyszukiwarki za „administratora” takich danych osobowych

¹ Poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego (art. 7), ochrona danych osobowych (art. 8) oraz wolność wypowiedzi i informacji (art. 11).

² Wyrok z dnia 13 maja 2014 r., *Google Spain i Google*, C-131/12 (zob. także komunikat prasowy nr 70/14); wyrok z dnia 24 września 2019 r., *GC i in.*, C-136/17 (zob. także komunikat prasowy nr 113/19).

w rozumieniu dyrektywy 95/46³ i ogólnego rozporządzenia o ochronie danych („RODO”)⁴. **Drugi** zasadniczy wniosek dotyczy potencjalnych poważnych ingerencji w prawa podstawowe osób, których dane dotyczą, wynikających z działania wyszukiwarki. **Trzeci** zasadniczy wniosek ustalony przez Trybunał dotyczy konieczności uwzględnienia wszystkich wchodzących w grę praw podstawowych w kontekście wniosku o usunięcie linków z listy wyników wyszukiwania skierowanego do operatora wyszukiwarki oraz dokonania wyważenia tych praw, które uwzględnia nie tylko okoliczności konkretnego przypadku, lecz także cechy technologiczne środowiska internetowego. Wreszcie **czwartym** zasadniczym wnioskiem jest przypisanie operatorowi wyszukiwarki zadania polegającego na dokonaniu takiego wyważenia w celu zapewnienia, że zostaną spełnione wymogi określone w RODO (a wcześniej w dyrektywie 95/46). Rola ta została zresztą określona w art. 17 RODO.

To właśnie w świetle wspomnianych powyżej zasad wynikających z orzecznictwa Trybunału rzecznik generalny zaproponował rozwiązanie prawne w przedmiocie pytań przedłożonych Trybunałowi.

W pierwszej kolejności wyjaśnił on, **jakie są obowiązki spoczywające na operatorze wyszukiwarki przy rozpatrywaniu wniosku o usunięcie linków, opartego na niepopartym dowodami zarzucie nieprawdziwości** niektórych informacji zawartych w indeksowanej treści.

Rzecznik generalny zauważył na wstępie, że prawa podstawowe do poszanowania życia prywatnego i do ochrony danych osobowych nie mają charakteru bezwzględnego; prawo do ochrony danych osobowych należy postrzegać w kontekście jego funkcji społecznej i wyważyć względem innych praw podstawowych zgodnie z zasadą proporcjonalności, przypisując odpowiednią wagę prawu do informacji.

W związku z tym jeżeli osoba, której dane dotyczą, pełni funkcję publiczną, prawo do przekazywania informacji i prawo do otrzymywania informacji nabierają przeważającego znaczenia, przy czym zdaniem rzecznika generalnego tendencja ta ulega odwróceniu w przypadku stwierdzenia, że przetwarzane informacje są nieprawdziwe. Nie tylko bowiem prawidłowość danych stanowi jeden z warunków zgodności z prawem przetwarzania danych osobowych, lecz samo prawo do wolności wypowiedzi i informacji – w jego dwojakim, aktywnym i pasywnym aspekcie – nie może, gdy odnosi się ono do nieprawdziwych informacji, zostać postawione na równi z prawami podstawowymi do poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych. Nieprawdziwe informacje nie tylko naruszają podstawowe prawo osoby, której dotyczą, do ochrony danych osobowych, lecz także godzą w jej godność, ponieważ fałszywie ją przedstawiają, powodując zmianę jej tożsamości, która obecnie jest definiowana przede wszystkim w Internecie.

W przypadku gdy w wątpliwość jest podawana prawdziwość informacji przetwarzanych przez operatora wyszukiwarki, kwestia wyważenia wchodzących w grę praw podstawowych pojawia się zatem w sposób dość szczególny, przynajmniej na etapie, na którym prawdziwość lub nieprawdziwość informacji nie została jeszcze ustalona. Choć operator wyszukiwarki nie może być zobowiązany do prowadzenia ogólnego monitorowania przechowywanych treści ani do sprawdzania ich prawdziwości, powinien on jednak odgrywać aktywną rolę w usuwaniu z wyników wyszukiwania treści, w których występują nieprawdziwe dane osobowe, ze względu na szczególną odpowiedzialność związaną z jego funkcją *gatekeeper’a* informacji.

Dokonawszy tych ustaleń, rzecznik generalny wykluczył możliwość usunięcia linków wyłącznie na podstawie jednostronnego wniosku osoby, której dane dotyczą, podobnie jak wykluczył możliwość wymagania od osoby, której dane dotyczą, zwrócenia się do wydawcy strony internetowej o usunięcie treści zakwestionowanych jako nieprawdziwe. Zdaniem rzecznika generalnego **osoba, której dane dotyczą, ma obowiązek wskazania okoliczności, na których opiera się wniosek,**

³ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. 1995, L 281, s. 31).

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. 2016, L 119, s. 1).

oraz uprawdopodobnienia nieprawdziwości treści, w odniesieniu do których żąda się usunięcia linków. Z kolei operator wyszukiwarki jest zobowiązany do przeprowadzenia weryfikacji, która ma na celu potwierdzenie bądź niepotwierdzenie zasadności wniosku i która leży w zakresie jego konkretnych możliwości, poprzez skontaktowanie się w miarę możliwości z wydawcą indeksowanej strony internetowej, a tym samym podjęcie decyzji o uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu wniosku o usunięcie linków. Jeżeli artykuł dotyczy osoby pełniącej funkcję publiczną, decyzja o usunięciu linków musi być oparta na szczególnie mocnych ustaleniach dotyczących nieprawdziwości informacji. Wreszcie, w celu uniknięcia nieodwracalnej szkody dla osoby, której dane dotyczą, operator wyszukiwarki może tymczasowo zawiesić indeksowanie lub wskazać w wynikach wyszukiwania, że prawdziwość niektórych informacji jest kwestionowana.

W odpowiedzi na drugie pytanie prejudycjalne rzecznik generalny stwierdził, że **do wyszukiwania grafiki, mającego za punkt wyjścia imiona i nazwiska, za pomocą wyszukiwarki internetowej stosuje się te same zasady, które mają zastosowanie do wyszukiwania w Internecie**, oraz że znajdując zdjęcia osób fizycznych opublikowane w Internecie i reprodukując je, operator wyszukiwarki oferuje usługę, w ramach której dokonuje przetwarzania danych osobowych w sposób niezależny i odrębny zarówno od przetwarzania danych przez wydawcę strony internetowej, z której pochodzą zdjęcia, jak i od przetwarzania danych w ramach indeksowania tej strony.

Zdaniem rzecznika generalnego **w ramach wyważenia kolidujących ze sobą praw podstawowych, którego należy dokonać w przypadku wniosku o usunięcie miniatur z wyników wyszukiwania grafiki, należy wziąć pod uwagę jedynie wartość informacyjną zdjęć jako takich, niezależnie od treści, jaką one ilustrują na stronie internetowej, z której pochodzą.**

Uznawszy, że wizerunek jednostki jest jednym z głównych atrybutów jej osobowości, ochrona prawa danej osoby do prywatności nabiera w tym kontekście szczególnego znaczenia, **jako że zdjęcia mogą przekazywać szczególnie osobiste informacje.**

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.